

el Parlament i escenificat pels mitjans de “comunicació” de masses, forma part del problema, no de la solució. Per això, a través de les nostres possibilitats de difusió, els sotasignats advocarem per l’absència activa en aquest referèndum, encoratjant a tothom a reflexionar sobre l’opció revolucionària, l’opció exclosa del No-Sí. Cal que responguem a moltes preguntes per construir una Catalunya i un món realment independents i autodeterminats, és a dir, sense Estats. Si responem encertadament a elles, amb fets i paraules, estarem iniciant una Revolució Integral: una transformació profunda i generalitzada de la nostra forma de vida, un canvi qualitatiu i de gran abast en les estructures i el valors que defineixen la nostra societat.

Només canviant-ho tot serem independents!

Grup de Reflexió per a l’Autonomia
Desembre del 2013

<http://www.grupreflexioautonomia.org>

Manifest pel No-Sí: la revolució, sense Estat-nació, és la solució!

Grup de Reflexió per a l’Autonomia

El Parlament de Catalunya aprovarà pròximament una pregunta i una data per realitzar un referèndum sobre la “independència” de Catalunya. La pregunta, acordada per diversos partits parlamentaris, serà doble: “Vol que Catalunya sigui un Estat? En cas afirmatiu, vol que sigui independent?”¹. En aquest Manifest, en primer lloc, expo-

1. Artur Mas va anunciar que la segona pregunta seria “En cas afirmatiu, vol que sigui un *Estat* independent?”. Tanmateix, diversos mitjans de “comunicació” van excusar la redundància estatista del president i van ometre encertadament el terme “Estat” que lògicament ja queda inclòs en l’expressió “en cas afirmatiu”. La formulació que emprem en aquest Manifest és aquesta darrera ja que és la que més s’apropa a la formulació que considerem més netament democràtica (al permetre l’expressió de totes les possibilitats) i lingüísticament correcta (al no redundar innecessàriament): “Vol que Catalunya tingui un Estat propi? Vol que Catalunya sigui independent?”. Tan-

sarem el nostre posicionament respecte aquesta qüestió, explicant els motius pels quals respondríem amb un No-Sí a les respectives preguntes, és a dir, donaríem una resposta que ha estat impedita en la formulació promulgada. En segon lloc, farem algunes consideracions generals sobre el fet nacional i el nacionalisme. Per acabar, reflexionarem sobre les potencialitats del conflicte nacionalista a les nostres contrades i sobre el paper que està jugant l'esquerra independentista d'una banda, i el paper que podem jugar els revolucionaris integrals de l'altra, en tot aquest afer.

1. No volem cap Estat

En primer lloc, és bo notar que la primera pregunta del referèndum és capciosa ja que inquireix sobre la possibilitat que Catalunya *sigui* un Estat quan, per definició, Catalunya no pot *ser* un Estat. El vocable Catalunya fa referència a un territori, no a les seves estructures polítiques. No és el mateix França que l'Estat francès, ni Girona és sinònim d'Ajuntament de Girona. Catalunya pot estar *gestionada i dominada* per un o altre Estat, però no serà mai en si mateixa un ens estatal. Mitjançant l'ús indegut del llenguatge, la pregunta promulgada confon Estat i territori, intentant, d'aquesta manera, embullar conceptualment i fusionar imaginàriament les estructures de domi-

mateix, és altament probable que la formulació que finalment prevalgui sigui aquella que contingui més redundàncies i distorsions estatistes, és a dir, la que va ser pronunciada pel president.

Sí a la “independència” estatista. En això consisteix la “democràcia radical”? *No era això, companys, no era això...* I és que aquesta història ja és molt vella i s'ha repetit massa cops: aquells que pretenen transformar l'ordre establert participant com a “representants” en les seves estructures, en la mesura que obtenen poder, s'emmotllen a les inèrcies i les dinàmiques antidemocràtiques del sistema estatal-mercantil. Per tot això, farem bé de preguntar-nos: és la CUP realment un Cavall de Troia dels moviments socials dins del Parlament o més aviat un Cavall de Troia del Parlament dins dels moviments socials?

6. Avancem cap a la Revolució Integral!

La dimensió política de les nostres vides, és a dir, l'activitat deliberativa i decisiva sobre els assumptes de l'esfera pública que ens concerneixen, no pot desenvolupar-se adequadament a través dels mecanismes pseduo-democràtics amb els quals compta el sistema de dominació establert. Aquest referèndum és una bona mostra de com el sistema estatal-mercantil orquestra l'espectacle de la “política” amb el fi últim de legitimar-se i distreure la nostra atenció dels processos que realment ens permetrien alliberar-nos: la reflexió rigorosa i profunda, l'auto-organització col·lectiva i autònoma, la millora moral quotidiana i l'empoderament popular a través d'un moviment de transició pel canvi global democràtic.

En algunes manifestacions del 15M es va corejar una consigna plena de sentit: *“el problema és el sistema, la solució és la revolució”*. Un referèndum convocat per una institució oligàrquica com és

hi ha persones del carrer i dels moviments socials que podrien voler votar No-Sí. Era previsible que la CUP no *promogués* el No-Sí, donat que un eix fonamental de seva línia programàtica consisteix en la creació d'un estat català. Però per fer mèrit a les proclames de ser un partit "democràtic radical" i a les pretensions de ser "amic d'allò llibertari", la CUP hagués hagut d'intervenir en favor de *permetre* l'expressió del No-Sí, l'opció més afí als plantejaments llibertaris. Tal intervenció hagués estat molt senzilla: n'hi hauria prou amb presentar una esmena per suprimir l'expressió "en cas afirmatiu" que precedeix a la segona pregunta, tot explicant que la resposta No-Sí és de caràcter revolucionari i que el poble de Catalunya compta amb una rellevant tradició revolucionària que ha de poder expressar-se per tal que el referèndum compti amb un mínim de qualitat democràtica.

Però malauradament la posició de la CUP en aquest afer és encara més flagrantment antidemocràtica. Aquest partit no només impedeix l'expressió del vot revolucionari sinó que, si per ell fos, tampoc l'opció federalista del Sí-No podria expressar-se: la CUP voldria reduir al mínim les possibilitats d'expressió del poble en aquest referèndum, proposant una sola pregunta binària per tal de forçar el resultat que ella desitja, el

nació amb els territoris dominats, una subtil estratagema lingüística gentilesa dels "representants del poble".

En segon lloc, per respondre amb coneixement de causa la primera pregunta cal que els ciutadans de Catalunya tinguem ben present quina és l'essència de la institució estatal. L'Estat modern es va gestar durant el segles XIV-XVII i es va imposar com a institució política fonamental arreu del món a través de les revolucions liberals dels segles XVIII i XIX. Des d'aleshores ha adoptat, segons les circumstàncies, formes parlamentàries o dictatorials, governs d'esquerres o de dretes, però la seva essència ha estat sempre la mateixa: una estructura marcadament jeràrquica i burocràtica, separada de la ciutadania i per damunt d'aquesta. L'Estat-nació és un aparell de dominació i de coerció professional que es va instaurar soscavant i desmantellant les institucions realment democràtiques de la soci-

etat popular tradicional, com ara el Consell Obert i el Comunal a la Península Ibèrica. És un agent causal de primera importància en la crisi generalitzada d'avui en dia; la seva essència és destructiva, violenta i capciosa, tal com va posar de manifest el mateix Maquiavel. No hi ha un sol Estat al món que no estigui tacat de sang, farcit d'injustícia, erigit en base a l'engany i a l'explotació dels éssers humans i de la natura.

Diem rotundament NO a un hipotètic Estat català perquè no volem sortir del foc per caure a les brases. Un Estat català seria només una nova expressió de la mateixa font de problemes: la dominació política en forma d'Estat "democràtic representatiu". Si volem alliberar-nos realment de l'espiral de misèria i barbaritat en què es troba el món contemporani és menester que comencem a impugnar efectivament aquesta dominació a través d'una política realment democràtica, realitzada en el marc d'Assemblees Populars Confederades, en franca oposició a l'espectacle oligàrquic del Parlament. Les múltiples crisis del segle XXI ens emplacen urgentment a organitzar-nos al marge de l'Estat i contra el mateix, de forma similar a com el poble de Catalunya va saber fer amb gran solvència durant el primer terç del segle XX.

2. Volem veritable independència

Considerem que la independència és un valor humà fonamental que, per realitzar-se genuïnament, ha d'anar associat a un altre valor tant o més important: la interdependència. Advoquem perquè cada persona, cada col·lectiu, cada poble, cada regió i cada país sigui inde-

Allò que es troba a les nostres mans i pot resultar decisiu és la nostra actuació com a poble. Si el poble es deixa endur pels furors promoguts per les ideologies nacionalistes i les institucions estatistes, la crispació social pot augmentar fins a nivells inusitats, acaparant una gran part de l'atenció pública i soscavant seriosament les possibilitats d'un alliberament real del poble de Catalunya. Amb aquestes paraules volem fer doncs un toc d'alerta sobre el factor contrarevolucionari que suposaria un procés de creixent bel·ligerància en termes estatistes i nacionalistes. La contesa nacional-estatista actual no té cap possibilitat de portar-nos cap a una situació realment positiva, ja que no estem parlant d'un conflicte en què el poble organitzat autònomament i conscient s'enfronta a totes les formes de dominació, tot construint una societat realment democràtica, substancialment millor que l'actual, sinó que es tracta d'un conflicte en què la forma de dominació estatal, una o altra, sempre hi sortirà guanyant i, per tant, en última instància, el poble sempre hi sortirà perdent.

5. Qüestionem el Cavall de Troia

S'escau la pregunta: quin està essent el paper de l'Esquerra Independentista en aquesta conjuntura? Examinem l'exemple de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP), el partit que ha entrat al Parlament de Catalunya fa poc més d'un any amb tres diputats. La CUP es va presentar a les eleccions com "la veu del carrer al parlament" i com a "Cavall de Troia dels moviments socials a les institucions". Tanmateix, en el cas del referèndum, sembla ser que s'ha "oblidat" que

Justament, alguns comentaristes han assenyalat paral·lelismes entre l'atmosfera social de la Iugoslàvia prebèlica i l'atmosfera que es respira a les nostres contrades avui en dia: la crispació va en augment; cada cop més energia social és canalitzada a través de la disputa nacionalista; els atacs verbals, les amenaces i els menyspreus s'han multiplicat en el darrer lustre. Els mitjans de "comunicació" han incrementat progressivament l'atenció que dediquen a aquest assumpte, bombardejant les consciències de la població amb els fervors i furors nacionalistes en les seves diverses expressions: celebracions multitudinàries, debats encesos, resolucions provocadores, declaracions il·lusionadores... I bé, cap a on ens pot portar aquesta escalada?

Arribat el moment en què el Parlament declarés la "independència" de Catalunya, presumiblement, l'Estat espanyol desautoritzaria la decisió tal com ha advertit. Aplicant la legislació constitucional per mantenir la "indissoluble unitat d'Espanya", no seria estrany que l'Estat espanyol emprés la força de les armes, dissolent el Parlament i incrementant la militarització de les nostres contrades per frustrar la creació d'un Estat català. Alguns confien que l'elit internacional, amb la "bondat" que la caracteritza, ens vindria a "salvar" en un escenari com aquest. Però els fets indiquen més aviat el contrari: cap membre ni òrgan de l'elit internacional s'ha compromès mínimament a emprar la força de les armes per defensar la separació de Catalunya, mentre que alguns d'ells sí que han afirmat que aquest conflicte "és un afer intern d'Espanya".

pendent i, al mateix temps, en diferents graus i de diferents maneres, interdependent amb els altres. La veritable independència a tots els nivells pot realitzar-se només a través de l'autonomia generalitzada, la qual implica la creació d'una veritable democràcia on cada persona pugui participar directa i igualitàriament en la formulació de les polítiques i en la presa de decisions que l'afecten. Però la independència que proposen els partits "independentistes" no consisteix en això, sinó en la creació de noves estructures d'Estat, és a dir, en renovar les formes de dependència.

Diem decididament SÍ a la independència de Catalunya, però precisant que, segons pensem, la veritable independència d'un país és indissociable de la independència de cada una de les seves regions, pobles i persones. A més, la independència política és indissociable de la independència econòmica. És per això que un sistema d'Estat amb economia de mercat capitalista és sempre antitètic a la veritable independència: un Estat suposa, per definició, la imposició de decisions al conjunt de la població per part d'una elit política que concentra la potestat de manar a través d'un conglomerat d'instàncies burocràtiques i oligàrquiques; una economia de mercat suposa, per definició, que les decisions econòmiques fonamentals queden en mans de les dinàmiques de la competència mercantil i de cada una de les entitats empresarials privades. No hi ha cap estat al món que apliqui veritablement el principi d'autodeterminació i de subsidiarietat, senzillament, perquè la descentralització i l'autonomia són antitètiques a la naturalesa de l'ens estatal. No hi ha cap economia de mercat al món que permeti la veritable independència dels

pobles i de les persones, senzillament, perquè aquest sistema econòmic es basa en desposseir a les persones i espoliar els pobles per així fer-nos més dependents de les corporacions empresarials i dels seus mecanismes d'exploració laboral.

3. Defensem el fet nacional sense incórrer en el nacionalisme

Probablement, el principal factor que ha esperonat l'auge de l'independentisme estatista català en els darrers anys són les reiterades provocacions anticatalanes de l'Estat espanyol. Aquest ha retallat les competències del govern de Catalunya i s'ha acarnissat contra la llengua i la cultura catalana a través de legislacions (Llei Wert), resolucions (Tribunal Constitucional), campanyes (propaganda mediàtica anticatalana), etc. Aquestes problemàtiques tenen la seva causa última en la pròpia naturalesa de l'ens estatal i en la pròpia noció d'Estat-nació, sorgida al segle XVIII per tal de justificar l'establiment dels Estats moderns. La pretensió que el fet nacional pugui delimitar-se amb fronteres és una entelèquia que comporta sempre un forçament de la realitat, mentre que la ideologia segons la qual les estructures polítiques han de coincidir amb aquelles fronteres, és a dir, la ideologia nacionalista, és una font inesgotable d'incongruències i problemes. Per tal de respectar veritablement el fet nacional en tota la seva diversitat, espontaneïtat i entremesclament, per tal que la llengua i la cultura de cada persona i de cada indret puguin expressar-se naturalment i desenvolupar-se lliurement, és menester desvincular completament el fet nacional de les fronteres i estructu-

res polítiques, en altres paraules, cal llençar la ideologia nacionalista a les escombraries de la història.

Impugnem l'opressió que el nacionalisme de l'Estat espanyol ha infligit històricament cap al fet nacional català, però no considerem que la forma correcta de defensar-nos d'ella sigui incorrent en un altre nacionalisme, enarborant l'estelada; la superació veritablement positiva de les opressions nacionals consisteix en crear un nou moviment revolucionari integral i global que impugni tant l'ens estatal, agent causal d'infinat de problemes, com la ideologia nacionalista, font de conflictes i d'opressions nacionals. D'aquesta manera aconseguirem desenvolupar cultures locals i regionals realment vives, lliures, autèntiques, populars, sinèrgiques i respectuoses.

4. Evitem l'escalada de bel·ligerància nacionalista

A través d'aquest Manifest volem fer una crida per a evitar que les elits polítiques, tant catalanes com espanyoles, aconseguixin involucrar plenament al poble Catalunya en el creixent conflicte entre l'Estat espanyol i el proto-Estat català. La història ens ensenya que els Estats es recolzen sovint en el conflicte i la rivalitat entre ells, atiant el nacionalisme i la bel·ligerància per així, en última instància, afermar la dominació en els seus respectius territoris. En determinades conjuntures, si resulta convenient pels interessos de diversos sectors del poder, aquests conflictes poden augmentar en intensitat fins adoptar una forma bèl·lica, tal com va succeir en la ex-Yugoslàvia.